

28 Φεβρουαρίου 2022

Ο εμβληματικός ναός του Αγίου Κασσιανού στην Πράσινη γραμμή της Λευκωσίας!

[Ορθοδοξία](#) / [Ιεροί Ναοί](#)

[Πέτρος Παπαπολύβιου](#)

Το κείμενο του καθηγητή Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Κύπρου Πέτρου Παπαπολυβίου, δημοσιεύτηκε με τον τίτλο «Του Αγίου Κασσιανού» στην εφημερίδα

«Φιλελεύθερος» της Κύπρου στις 28 Φεβρουαρίου 2015.

Η Εκκλησία τιμά σήμερα (28 Φεβρουαρίου) κατά ημερολογιακή οικονομία τη μνήμη του Αγίου Κασσιανού του Ρωμαίου, αφού η ημέρα της εορτής του είναι στις 29 Φεβρουαρίου, δηλαδή κάθε δίσεκτο χρόνο.

Η μοναδική αυτή συγκυρία δημιούργησε τη λαϊκή παράδοση του «αδικημένου αγίου», εμπνέοντας μάλιστα δύο τουλάχιστον λογοτέχνες, τον Γεώργιο Βιζυηνό (1884) και τον Χρ. Χρηστοβασίλη (1903), να γράψουν για «τιμωρία από τον Θεό» στον Άγιο Κασσιανό, σε αντίθεση με τον Άγιο Νικόλαο, που θεωρούνταν ότι απολάμβανε την αγάπη και τα περισσότερα δώρα των ελλήνων πιστών.

Στην Κύπρο υψώνεται σήμερα ένας, μόνο, ναός προς τιμήν του Αγίου Κασσιανού, στην εντός των τειχών Λευκωσία, στις «κάτω ενορίες» της πρωτεύουσας. Αδικημένος, κι αυτός, από τις περιπέτειες του τόπου και τις συνέπειες της «επιδρομής αλλοφύλων» και της επιβολής της διαιρετικής «Πράσινης γραμμής».

Ο διαβάτης συναντά την ομορφοεκκλησιά του Αγίου Κασσιανού ακολουθώντας «της Χώρας τα στενά, της Χώρας τα καντούνια», είτε από την πλευρά της, γειτονικής, Χρυσалиνιώτισσας, είτε από τα τείχη, παράλληλα με τα συρματοπλέγματα και τις απαγορευτικές πινακίδες της τουρκικής κατοχής, περνώντας δίπλα από τα σχολεία του Αγίου Κασσιανού, στη «Νεκρή ζώνη» από το 1974, και το αρχοντικό της Αξιοθέας, της οικογένειας Τουφεξή, σήμερα πολιτιστικό κέντρο του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Στην ίδια περιοχή, αλλά απροσπέλαστα,

εξαιτίας της Κατοχής, τα παρεκκλήσια του Αγίου Γεωργίου και του Αγίου Ιακώβου του Πέρση, και ακόμη πιο κάτω ο Άγιος Λουκάς. Εδώ στέκουν το πατρικό του λευκωσιάτη ποιητή Ιωάννη Περγίου, και το σπίτι της Κατίνας Παπαδοπούλου, τελευταίο ελληνικό ανάχωμα στην οδό Αξιοθέας ύστερα από το 1974 και αγαπημένο στέκι του Φρέντυ Γερμανού στη Λευκωσία.

Το σοβινιστικό μίσος και ο πόλεμος ζώνουν τον Άγιο Κασσιανό χρόνια τώρα: Ο εμπρησμός και η καταστροφή απείλησαν τον ναό το καλοκαίρι του 1958, τα Χριστούγεννα του 1963 αλλά και στην τουρκική εισβολή του 1974, όταν ο τουρκικός στρατός ανακόπηκε

30 μέτρα πιο πέρα. Ο εφιάλτης επέστρεψε τον Ιούλιο του 1988, όταν δολοφονήθηκε εδώ ο εθνοφρουρός Ευαγόρας Ευαγόρου.

Στην αυλή του Αγίου Κασσιανού, οι σπιτικές γλάστρες φέρνουν στο μυαλό μνήμες από μια Κύπρο περασμένων εποχών. Τις φροντίζουν, όπως και τον περιποιημένο ναό, μια ομάδα αφοσιωμένων επιτρόπων, που συνεχίζουν την παράδοση σπουδαίων ανθρώπων που υπηρέτησαν στην εκκλησιαστική επιτροπή, όπως οι αείμνηστοι γιατροί Σάββας Σαββίδης και Δημήτρης Πρωτοπαπάς.

Στο τέμπλο ξεχωρίζει η εικόνα της βρεφοκρατούσας Θεοτόκου, που ακολουθεί την εικαστική παράδοση της ονομαστής Παναγίας της Παραμυθίας της Μονής

Βατοπαιδίου, αλλά και της αντίστοιχης στη Μονή Κύκκου. Εδώ την λένε Παναγία «Ποῦριστιτζή», που «πογυρίζει» και διώχνει το κακό και βοηθά και τους πιστούς να γλιτώσουν από τα δεινά και τις συμφορές του ανθρώπινου βίου.

Τα πρόσωπα της Παναγίας και του Χριστού χαρακτηρίζει μια μοναδική μελαγχολική ωραιότητα. Είναι το ίδιο κάλλος της αγνότητας που διατρέχει όλη την ακριτική περιοχή, που ο πόλεμος την κράτησε «αναξιοποίητη», διατηρώντας τη σπανιότητα της αυθεντικής ομορφιάς της Χώρας...

Αφιερώστε ένα απόγευμα για να κατηφορίσετε προς τον Άγιο Κασσιανό. Για να ξαναγιώσετε, σε πείσμα των καιρών και του ανθρώπινου παραλογισμού, τον σεφερικό λόγο: «Η Κύπρος είναι ένας τόπος που το θαύμα λειτουργεί ακόμη»... ο εμβληματικός ναός του Αγίου Κασσιανού.

<https://bit.ly/3K3SbE6>